

процеси, породжені інформаційною епохою.

У сучасних умовах та чи інша форма державності все більшою мірою має базуватися на глобалізаційних максимах і принципах. Інформаційний ринок найбільш адекватно демонструє сучасний рівень оснащення продуктивних сил і завдяки цьому досить ефективно працює на реалізацію об'єктивної потреби – утвердження суспільства, заснованого на знаннях та інноваційних технологіях. На даний час в економіці країни відсутня розвинута інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура, спостерігається значна невідповідність інформаційного середовища країни базовим міжнародним індикаторам, практично відсутня дієва інноваційна політика держави, на стадії становлення знаходяться відповідні організаційно-управлінські механізми [3].

Переорієнтація стратегічного потенціалу інформаційного ринку з вузько-технічної, побутової спрямованості на інноваційну, інфраструктурну, еколого-безпекову та соціолюдську сфери (зокрема, економіку знань) є важливою ознакою цивілізаційного прогресу, найважливішим чинником утвердження країни у світовому глобальному співтоваристві.

1. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: Указ Президента України від 31.07.2000 №928/2000 2. Про Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України: Постанова Верховної Рада України від 13.07.1999 №916-ХІ 3. Гальчинський А.С., Львовичкін С.В., Семиноженко В.П. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. – К.: НІСД, 2004. – 262с.

Зінчук О.М.
студ. групи МЕ-32
Науковий керівник – ст. викл. К.О. Дорошкевич

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИКИ ПРОТЕКЦІОНІЗМУ В УКРАЇНІ

Протекціонізм – це економічна політика держави, спрямована на підтримку національної економіки. Вона здійснюється за допомогою торгово-політичних бар'єрів, які огорожують внутрішній ринок країни від ввозу іноземних товарів, що знижують їх конкурентноздатність у порівнянні з товарами національного виробництва [1, с. 2].

У економічній літературі виділяють кілька форм протекціонізму: селективний протекціонізм, який спрямований проти окремих країн або окремих товарів; галузевий протекціонізм, що захищає певні галузі національної економіки; колективний протекціонізм, що проводиться об'єднаннями одних країн відносно інших, які не входять до цього об'єднання; схований протекціонізм, який здійснюється методами внутрішньої економічної політики.

Розглянемо основні переваги і недоліки протекціонізму. Протекціонізм

захищає молоді галузі національної економіки країни, він спрямований на боротьбу із структурним безробіттям, викликаним імпортом більш дешевої і ефективної продукції. Крім того, протекціонізм забезпечує національну безпеку країни. Багато економістів і політиків вважають, що лише самозабезпечення (або обмеження імпорту) необхідно для забезпечення національної безпеки.

Водночас, протекціонізм створює сприятливі умови для виникнення та підтримки внутрішніх монополій у торгівлі, промисловості, фінансовій сфері, уповільнює економічне зростання. Протекціонізм, зокрема, одностороннє введення тарифів, нерідко призводить до торгівельних війн і підриву міжнародної торгівлі [2, с. 12-13].

Говорячи про особливості політики протекціонізму в Україні, необхідно зазначити, що важливим напрямом розвитку нашої держави є її ефективна інтеграція до світового економічного простору. Від успіху зовнішньоекономічної діяльності України залежить її подальший економічний і соціальний розвиток як підсистеми світової економіки.

З початку створення незалежної Української держави в 1991р., стало питання про створення ефективної системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Така система повинна була б захистити економічний суверенітет, гарантувати економічну безпеку країни, стимулювати розвиток і реформування національної економіки й забезпечити її інтеграцію у світову економіку.

У 1991-1994р. торгівельна політика України являла собою фундамент системи централізованого планування. Вона була не активною, наступаючою, як у більшості країн світу, а пасивною. При цьому експорт розглядається лише як спосіб забезпечення фінансових поповнень для підтримки критичного імпорту хоч би на мінімальному рівні.

З початку етапу радикальної лібералізації виникли умови для якісного нового підходу в експортній політиці. Так, уже в січні 1995 р. список товарів, експорт яких квотується й ліцензується, був зведений до декількох позицій (зернові, дорогоцінні метали, відходи й лом чорних металів). У сфері регулювання імпорту в Україні із грудня 1993 р. була зроблена спроба встановити квоти й ліцензії на різноманітні асортименти імпортованих товарів.

На сьогоднішній день політика протекціонізму в Україні спрямована на захист національного виробника. Проте вона є недосконалою. Відставання із процесами ринкової трансформації та недоліки нормативно-правової бази зовнішньоторговельного регулювання створюють сприятливі умови для зловживань, адміністративного засилля і корупції. Це сприяє тінізації зовнішньої торгівлі та перетворенню її на сферу зіткнення групових, кланових інтересів, які далеко не завжди відповідають загальнонаціональним пріоритетам [3, с. 12-18].

Отже, для забезпечення досягнення цілей протекціоніської політики в Україні та захисту відчизного виробника слід приділити увагу питанням удосконалення законодавчого поля, реформування адміністративної системи та зниження податкового тиску. Це повинно сприяти розвитку

діяльності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, з одного боку, та захисту їх від іноземної конкуренції – з іншого.

1. Козик В.В., Панкова Л.А. *Світова економіка та міжнародні економічні відносини: Навч. посіб.* – Л., 1995. – 158 с., 2. Кур'янович Ю. *Протекціонізм чи свобода торгівлі // Діло–2011.– № 3*, 3. Андрійчук В. *На піддоріжжі до СОТ. Актуальні проблеми вдосконалення механізму регулювання зовнішньої торгівлі України // Політика і час. – 2012. – № 6. – С. 16-23.*

Кіндрат О.М.

студ. групи ОА – 31

Науковий керівник – к.е.н., асист. М.В. Кізло

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Значне посилення конкуренції на ринку сприяє підвищенню уваги до мотивування праці на підприємстві. Адже важливою умовою ефективного функціонування підприємства є вмотивованість працівників. Саме виконання чи невиконання працівниками завдань впливає на результати діяльності суб'єкта господарювання.

Для стимулювання працівників використовують матеріальні та моральні чинники. Важливо вирішити для керівника, що є ефективнішим: матеріальне чи нематеріальне стимулювання?

Матеріальне стимулювання праці, з першого погляду, безпрограшне. Але важливо врахувати один чинник: середовище, в якому знаходяться працівники. Чи достатньо премій для їхнього бажання працювати краще? У теорії мотивації Фредеріка Герцберга виділяють двохчинник, який показує задоволеність роботою і формується з гігієнічних та мотиваційних складових. Відмінність між групами чинників полягає у тому, що перші виявляють середовище, у якому виконується робота (політика організації та її втілення адміністрацією; умови праці; заробітна плата; мікроклімат у колективі; рівень безпосереднього контролю за роботою), а другі – характер та зміст роботи (успіх; кар'єра; визнання та схвалення результатів роботи; ступінь делегування повноважень і відповідальності; можливості творчого та професійного зростання). Але у цій теорії є певний недолік, оскільки працівники усі невдачі на роботі пов'язують із певними «об'єктивними причинами», а успіхи вважають власною заслугою.

Існуючі дослідження підтверджують, що на всіх етапах діяльності туристичного підприємства найефективнішими є методи матеріального стимулювання, але вони можуть зруйнувати атмосферу командної роботи. Система мотивування має бути логічною і зрозумілою персоналу, інакше вона не дасть очікуваного ефекту. Одним з факторів мотивування є примус, який ефективний у тих ситуаціях, коли він визнається справедливим. Часто працівники визнають необхідність зовнішнього